



22.2.2024

Sisäministeriölle

Lausuntopyyntö 20.2.2024 VN/24058/2023

Lausuntopyyntö koskien luonnosta hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamiseksi

Helsingin hallinto-oikeus lausuu asiassa siltä osin kuin on kyse esityksen vaikutuksista hallinto-oikeuden työhön.

Hallinto-oikeus kiinnittää ensinnäkin huomiota siihen, että lakiehdotuksessa ulkomaalaislain muuttamisesta ulkomaalaislain 89 § on kirjoitettu eri muodossa kuin rinnakkaistekstiin kirjoitettu versio pykälästä. Ilmeisesti lakiehdotuksen tekstistä on jäänyt virheellisesti pois viittaus 87 §:n 6 momentin mukaisiin perusteisiin jättää turvapaikka antamatta. Rinnakkaistekstissä mainittu viittaus on.

Esityksen tavoitteena on muun ohella lyhentää kansainvälisen suojelun perusteella myönnettävien oleskelulupien pituutta sekä uudistaa kansainvälisen suojeluaseman myöntämistä, lakkauttamista ja peruuttamista koskevaa sääntelyä vastaamaan määritelmädirektiivin mahdollistamia tiukennuksia. Toissijaisen suojeluaseman poissuljentaperusteita myös täydennettäisiin määritelmädirektiivin mahdollistamalla tavalla. Kansainvälisen suojelun perusteella myönnettävät jatkoluvat edellyttäisivät jatkossa arviota kansainvälisen suojelun tarpeen jatkamisen edellytyksistä. Poissuljennan soveltamisalan laajentamisen sekä uusien kansainvälisen suojeluaseman lakkauttamisen ja pakolaisaseman myöntämättä jättämisen perusteiden on arvioitu lisäävän muutoksenhakua Maahanmuuttoviraston päätöksistä hallintotuomioistuihin. Huomionarvoista on myös se, että koska perheenjäsenten oleskeluluvat ovat sidottuja perheenkokoajan oleskeluluvan pituuteen, myös perhesideperusteisista oleskeluluvista tehtyjen valitusten määrä tulee tämän myötä lisääntymään. Samoin tilapäisten oleskelulupien määrän lisääntymisen tulee mitä todennäköisemmin lisäämään valitusmääriä. Esityksessä on arvioitu kansainvälisen suojelun aseman poistamisen perusteiden laajentamisen vaikuttavan myös Suojelupoliisin työmäärän lisääntymiseen. Mikäli Suojelupoliisin antamien kielteisten lausuntojen määrä tulisi lisääntymään, lisäksi

tämä vastavuoroisesti myös hallinto-oikeuksissa enemmän resursseja sitovien suullisten käsittelyiden määrää, koska näissä asioissa järjestetään sääntönmukaisesti suullinen käsittely. Pelkästään jo aseman poistamiseen itsessään saattaa liittyä lisääntyviä tarpeita järjestää hallinto-oikeudessa suullinen käsittely.

Poissuljennan soveltamiseen liittyy tyypillisesti hankaliakin juridisia ongelmia. Poissuljennan soveltamisalan laajentamisen sekä uusien kansainvälisen suojeleusosan lakkauttamisen ja pakolaisaseman myöntämättä jättämisen perusteiden lisääminen ulkomaalaislakiin johtaa todennäköisesti juridisesti haasteellisten juttujen määrän lisääntymiseen. Muun muassa esityksessä esiin nostettu hybrdivaikuttamisen käyttöala saattaa aiheuttaa melko suuriakin tulkinta- ja rajanvetoaasteita samoin kuin erityisen törkeän rikoksen määritelmä. Kaikki yllä mainitut seikat ovat omiaan todennäköisesti lisäämään huomattavallakin tavalla hallinto-oikeuden työmäärää, joka tulee ottaa huomioon riittäviä resursseja arvioitaessa. Lausunnon on valmistellut hallinto-oikeustuomari Pirita Pesonen.

Lausunnon on valmistellut hallinto-oikeustuomari Pirita Pesonen.

Ann-Mari Pitkäranta  
Ylituomari

Helsingin hallinto-oikeus  
Radanrakentajantie 5  
Helsinki 00520  
Puh.: 029 56 42000  
S-posti: helsinki.hao@oikeus.fi  
www.hehao.fi

